

Павлюк Т.*

ОСОБЛИВОСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ХОРВАТІЇ

Перейшовши на новий етап розвитку після ери соціалізму та комунізму, країни Західних Балкан обрали європейський вектор зовнішньої політики. Хорватія, одна з держав регіону, як і Україна, перебувала під владою комуністичного режиму та лише в 1991 році змогла здобути незалежність, але на відміну від України пішла швидшими темпами розвитку, і сьогодні процес передвступних переговорів з ЄС перебуває на завершальному етапі. Беручи до уваги вище сказане, нашій державі було б корисним перейняти досвід Хорватії у євроінтеграційних прагненнях.

Дипломатичні відносини між Хорватією та ЄС почалися 15 січня 1992 року. Першим конкретним досягненням у відносинах між ЄС та Хорватією був 1995 рік, коли переговори щодо Договору про співробітництво між ЄС та Хорватією були на завершальній стадії, а Хорватія тимчасово була державою користувачем фондів PHARE [5].

Відносини між Хорватією та ЄС активізувалися наприкінці 1999 року після заснування при Уряді Республіки Хорватія Управління з питань європейської інтеграції, яке вже в 2000 році було переформовано в Міністерство європейської інтеграції, що свідчило про чіткість та серйозність намірів керівників держави [6]. В травні 1999 року Європейська Комісія запропонувала розпочати Процес стабілізації та асоціації для Албанії, Боснії та Герцеговини, Хорватії, Македонії і тодішньої Сербської Республіки Югославія. Таким чином з ініціативи ЄС 10 червня 1999 року був узгоджений текст Пакту про стабільність в Південно-Східній Європі. Це був політичний документ, стратегічною метою якого була стабілізація ситуації в Південно-Східній Європі шляхом наближення держав регіону до євроатлантичних структур і посилення співробітництва між ними [4].

Переговори про членство в Європейському Союзі було розпочато 3 жовтня 2005 року, після того, як головний гаазький прокурор підтвердив факт цілковитої співпраці Хорватії з Гаазьким трибуналом [2].

Рада міністрів з питань економіки і фінансів ЄС встановила нові пріоритети для Хорватії на шляху вступу в ЄС після того, як були визначені нові пріоритети Єврокомісією 10 грудня 2007 року у Доповіді щодо прогресу Хорватії на шляху інтеграції в ЄС. Відповідно до рішення Ради міністрів ЄС основними пріоритетами визначені: забезпечення належної імплементації всіх зобов'язань в рамках Договору про стабілізацію і асоціацію між Хорватією і ЄС, коректування і імплементація стратегії плану дій в області судової реформи, схвалення та імплементація рамкової програми адміністративної реформи, коректування і прискорення імплементації антикорупційної програми, імплементація закону про права національних меншин і боротьба з дискримінацією, завершення процесу повернення біженців, сприяння примиренню в суспільстві, вирішення двосторонніх питань з сусідами, зокрема прикордонних питань і питань розділення зон рибальства, повноцінна співпраця з Міжнародним трибуналом для колишньої Югославії, поліпшення середовища бізнесу і потенціалу економічного зростання [7].

* здобувач кафедри міжнародних відносин та країнознавства факультету міжнародних відносин Національного університету «Острозька академія»

Науковий керівник: проф. Кулаковський П.М.

Хорватія за оцінкою Європейської Комісії є функціональною демократією зі стабільними інституціями, які гарантують верховенство права. Більше не існує проблеми поваги основних прав людини та громадянина. Також Хорватія визначається як держава з ринковою економікою, яка може конкурувати з ринковими силами всередині Союзу. З іншої сторони, адміністративний склад держави не є уніфікованим і було зазначено, що необхідно збільшити здійснення законодавства. У зв'язку з цим необхідно було продовжити узгодження законодавства і в той же час посилити адміністративну і судову структуру, що було необхідно для ефективного застосування і введення правового доробку ЄС [4].

За оцінками брюссельських експертів із питань розширення, Хорватія може завершити переговори про членство в ЄС уже наприкінці 2010 році. Це означатиме, що ця країна після 4 років переговорів вийде на фінішну пряму вступу до блоку європейських держав. Орієнтовно стати повноправними членами ЄС хорвати мали б у 2011 році [3].

Література

1. Зовнішньополітична діяльність Республіки Хорватія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2890>.
2. Рада міністрів ЄС встановила нові «правила» вступу в ЄС для Хорватії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://txt.newsru.ua/arch/world/12feb2008/sovyet.html>.
3. Стипе Месич: «Реформи в Хорватии проводятся не ради ЕС, а ради самой страны» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.telegrafua.com/270/politics/4409/>.
4. Хорватія вже на порозі ЄС, а Туреччина відлякує європейців [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eu.prostir.ua/library/36988.html>.
5. Хорватія може за рік завершити переговори про вступ до ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eunews.unian.net/ukr/detail>.
6. Ministarstvo vanjskih poslova i eurpskih integracija [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://hr.wikipedia.org/wiki/Ministarstvo_vanjskih_poslova_i_eurpskih_integracija_Republike_Hrvatske.
7. Pristupanje Hrvatske Europskoj uniji [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://hr.wikipedia.org/wiki/Pristupanje_Hrvatske_Europskoj_uniji.